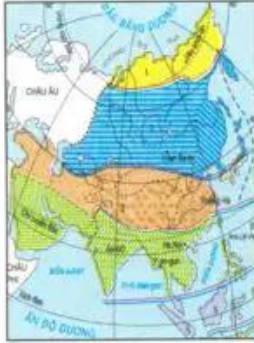
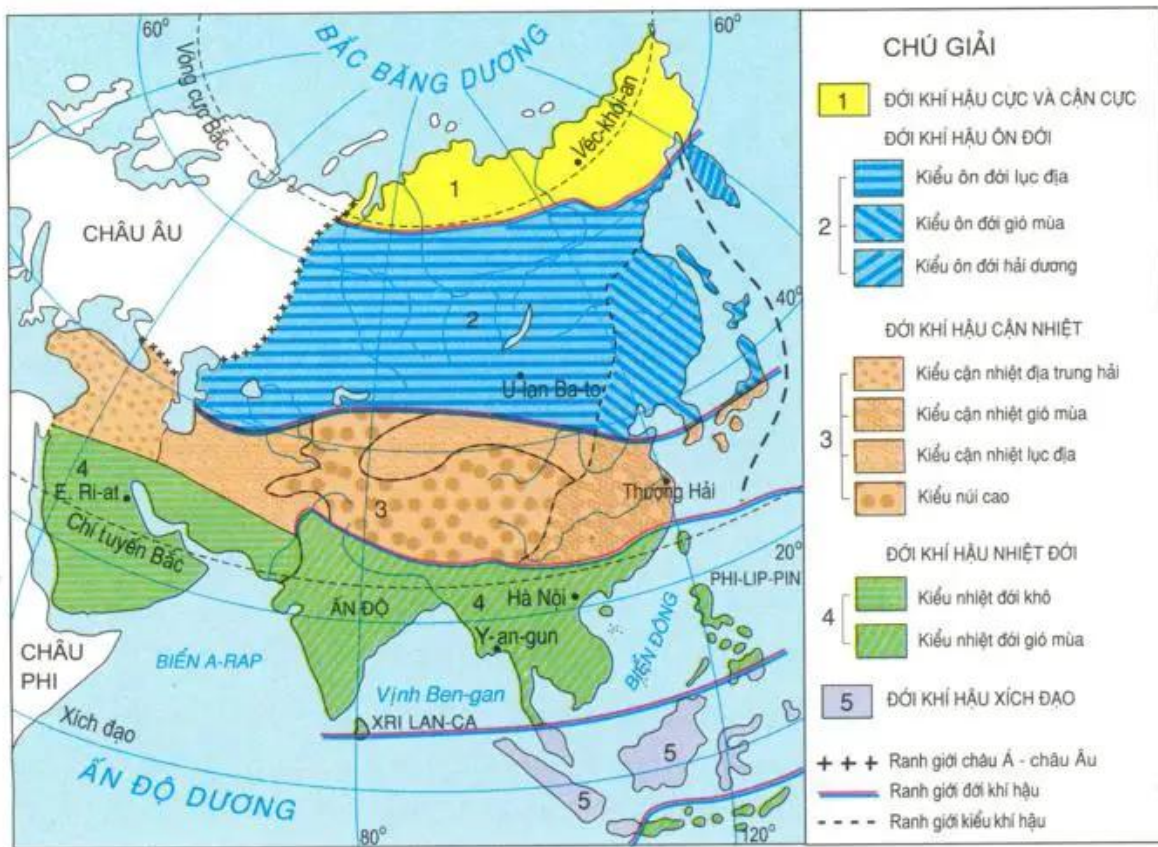

Bài 2 : KHÍ HẬU CHÂU Á

Châu Á nằm trải dài từ vùng cực Bắc đến vùng Xích đạo, có kích thước rộng lớn và cấu tạo địa hình phức tạp. Đó là những điều kiện tạo ra sự phân hoá khí hậu đa dạng và mang tính lục địa cao.

1. KHÍ HẬU CHÂU Á PHÂN HOÁ RẤT ĐA DẠNG

Hình 2.1. Lược đồ các đới khí hậu châu Á

a) Khí hậu châu Á phân hoá thành nhiều đới khác nhau

Quan sát hình 2.1, em hãy :

- Đọc tên các đới khí hậu từ vùng cực Bắc đến vùng Xích đạo dọc theo kinh tuyến 80°Đ .
- Giải thích tại sao khí hậu châu Á lại chia thành nhiều đới như vậy ?

b) Các đới khí hậu châu Á thường phân hoá thành nhiều kiểu khí hậu khác nhau
Quan sát hình 2.1, em hãy chỉ một trong các đới có nhiều kiểu khí hậu và đọc tên các kiểu khí hậu thuộc đới đó.

Như vậy, châu Á có nhiều đới khí hậu khác nhau. Sự đa dạng này là do lãnh thổ trải dài từ vùng cực Bắc đến vùng Xích đạo. Mặt khác, ở một số đới lại chia thành nhiều kiểu mà nguyên nhân chính là do lãnh thổ rất rộng, có các dãy núi và sơn nguyên cao ngăn ảnh hưởng của biển xâm nhập sâu vào nội địa. Ngoài ra, trên các núi và sơn nguyên cao khí hậu còn thay đổi theo chiều cao.

2. KHÍ HẬU CHÂU Á PHỔ BIẾN LÀ CÁC KIỂU KHÍ HẬU GIÓ MÙA VÀ CÁC KIỂU KHÍ HẬU LỤC ĐỊA

a) *Các kiểu khí hậu gió mùa*

Quan sát hình 2.1, em hãy chỉ các khu vực thuộc các kiểu khí hậu gió mùa.

Khí hậu gió mùa châu Á gồm các kiểu : khí hậu gió mùa nhiệt đới phân bố ở Nam Á và Đông Nam Á, khí hậu gió mùa cận nhiệt và ôn đới phân bố ở Đông Á.

Trong các khu vực khí hậu gió mùa, một năm có hai mùa rõ rệt : mùa đông có gió từ nội địa thổi ra, không khí khô, lạnh và mưa không đáng kể. Mùa hạ có gió từ đại dương thổi vào lục địa, thời tiết nóng ẩm và có mưa nhiều. Đặc biệt, Nam Á và Đông Nam Á là hai khu vực có mưa vào loại nhiều nhất thế giới.

b) *Các kiểu khí hậu lục địa*

Quan sát hình 2.1, em hãy :

- *Chỉ những khu vực thuộc các kiểu khí hậu lục địa.*

- *Cho biết các kiểu khí hậu lục địa có những đặc điểm chung gì đáng chú ý ?*

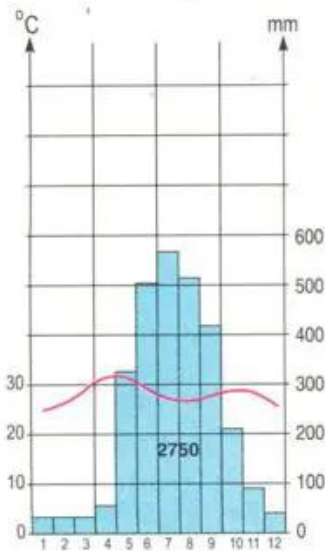
Các kiểu khí hậu lục địa phân bố chủ yếu trong các vùng nội địa và khu vực Tây Nam Á. Tại các khu vực này về mùa đông khô và lạnh, mùa hạ khô và nóng. Lượng mưa trung bình năm thay đổi từ 200-500mm, độ bốc hơi rất lớn nên độ ẩm không khí luôn luôn thấp. Hầu hết các vùng nội địa và Tây Nam Á đều phát triển cảnh quan bán hoang mạc và hoang mạc.

Tóm lại, khí hậu châu Á phân hoá rất đa dạng, thay đổi theo các đới từ bắc xuống nam và theo các kiểu từ duyên hải vào nội địa. Có các kiểu khí hậu phổ biến : khí hậu gió mùa và khí hậu lục địa.

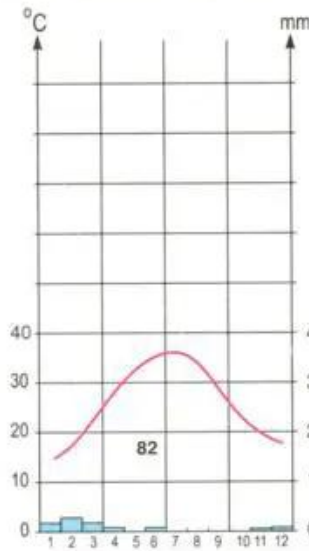
CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1. Dựa vào các biểu đồ nhiệt độ và lượng mưa của ba địa điểm dưới đây, em hãy cho biết :

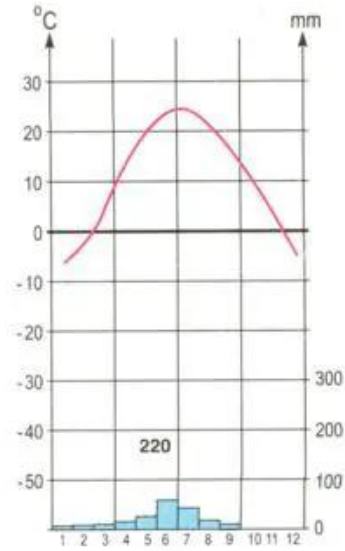
- Mỗi địa điểm nằm trong kiểu khí hậu nào ?
- Nêu đặc điểm về nhiệt độ và lượng mưa của mỗi địa điểm đó.

Y-an-gun
(Mi-an-ma)

E Ri-át
(A-ráp Xê-út)

U-lan Ba-to
(Mông Cổ)

2. Dựa vào bảng 2.1, hãy vẽ biểu đồ nhiệt độ và lượng mưa vào vở học và xác định địa điểm này thuộc kiểu khí hậu nào ?

Bảng 2.1. Nhiệt độ và lượng mưa trung bình tháng tại Thượng Hải (Trung Quốc)

Tháng	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yếu tố												
Nhiệt độ (°C)	3,2	4,1	8,0	13,5	18,8	23,1	27,1	27,0	22,8	17,4	11,3	5,8
Lượng mưa (mm)	59	59	83	93	93	76	145	142	127	71	52	37